ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks
tijdschrift
16de jaargang
nr. 94-95 (4-5)
jul.-okt. 1985
ISSN 0772-540 X

NIEUWE OFFICIELE CURSUSSEN

– "Hoe was het met je vakantie?"

–"Niet veel zaaks... Zo'n weer zeg! En hoe heb jij het gehad?"

– "Ja, het weer was overal in Europa minder goed, hé. Wij hebben nochtans echt genoten van onze vakantie. 'k Lieg niet als ik je vertel, dat we honderden vrienden en bekenden hebben ontmoet uit heel de wereld, eerst in het kasteel van de Franse Esperantisten in Baugé, in de Loire vallei, en nadien op het Wereld-Esperantocongres in Augsburg. Oh, en Dai Song-en was er ook. Weet je nog, die kleine charmante Chinees, die je eens bij ons ontmoet hebt. Hij herinnerde zich jou nog en hij drong erop aan, dat we toch zeker in 1986 naar Peking zouden komen.

– "Jij met je Esperanto hebt altijd wel iets aparts beleefd. Als ik je zo hoor vertellen, word ik een beetje jaloers."

– "Je hoeft helemaal niet jaloers te zijn. Esperanto is niet zo moeilijk. Kom, leer het ook zeg, dan kunnen we volgend jaar samen...

Als je China wil bezoeken en kennis maken met een massa Chinezen...; als je ongedwongen wil praten met een mooie Japanse...; als je hartelijk wil lachen met een altijd vrolijke Columbiaan...; of als je informatie wil krijgen van een groep allercharmantste Iraniërs... Je kan het allemaal beleven na één jaar ernstige studie.

Weldra starten er weer heel wat nieuwe cursussen. De Vlamingen vinden bij dit nummer nog een extra bijlage met gegevens over de cursussen in Vlaanderen. U mag daarvan gerust verscheidene exemplaren vragen op het Esperanto-Centrum. Onze Nederlandse lezers vinden nuttige informatieadressen in de gele bladzijden.

(vervolgt op blz. 3)

ESPERANTO - PANORAMA
Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.

Redactie en administratie België
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
☎ (03) 234.34.00.

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen
Gewoon abonnement: 120 fr. in België, 6,60 *f* in Nederland en 150 fr. of 8,25 *f* voor alle andere landen.

Steunabonnement: 240 fr. in België, 13,20 *f* in Nederland en 300 fr. of 16,50 *f* voor alle andere landen.

Vijfjarig abonnement: 480 fr. in België, 26,40 *f* in Nederland en 600 fr. of 33 *f* voor alle andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 880 fr. in België, 52.80 *f* in Nederland en 1 200 fr. of 66 *f* voor alle andere landen.

Levenslang abonnement: 2 800 fr. in België, 165 *f* in Nederland en 3 000 fr. of 206,25 *f* voor alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 6 000 fr. in België, 330 *f* in Nederland en 7 500 fr. of 412,50 *f* voor alle andere landen.

Advertenties
1/1 blz. 2850 fr.* of *f* 165
1/2 blz. 1550 fr.* of *f* 90
1/3 blz. 1200 fr.* of *f* 70
1/4 blz. 850 fr.* of *f* 50
1/8 blz. 500 fr.* of *f* 29
Kleine advertenties 15 fr.* of *f* 0,90 per woord.
Identieke advertenties in 6 opeenvolgende nummers: 5 × de prijs van 1 advertentie.
Reductie voor Esperanto-organisaties: 33 %.
Toeslag voor vergroten of verkleinen van een tekening: 300 fr. * (éénmalig).
(* + 19 % BTW)

Rekeningen
Voor België: 402-5510531-55 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.
Voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redacteur
Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever
Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk veroorzaakt, worden gefactureerd.

Teksten voor publikatie moeten op het redactie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van de even maand.

De redactie heeft het recht ingezonden teksten, advertenties of bijvoegsels te weigeren. In geval van discussie beslist het Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, op voorwaarde dat een presentexemplaar aan de redactie wordt gezonden.

ESPERANTO-PANORAMA

BONDSNIEUWS

Schenkingen

Wij kunnen alweer een hele lijst namen van gulle schenkers publiceren

De Roover R. & P.	600
De Weerdt S.	200
Demesmaeker L.	300
Verstraeten J.	3 500
Van Damme G.	1 620
Cortvriendt E.	200
Boehme E.	1 500
Kusseneers C.	100
Maertens J.	1 000
Chavatte R.	1 000
Anoniem	5 000
Janssen Pharmaceutica	1 000
De Keyser E.	1 265
Borremans C.	1 000
Van Riel-Aertsen L.	1 250
Van de Sijpe P.	500
Claes C.	15 000
Wils M.	120
Degreef H.	1 250
Vanvoorden G.	1 250
Moens A.	1 250
Platteau D.	1 250
Mertens-Goossens	588
Van Ingelghem	5 000
Kehlet T.	500
Totaal	BF 150 410

Aan allen onze hartelijke dank voor de steun die ze aan onze beweging geven.

Een niet onbeduidend aantal lezers heeft gemerkt dat in juli geen *Esperanto-Panorama* is verschenen. Een en ander is te wijten aan een overbelast Esperanto-Centrum. Als magere troost krijgt u hierbij een dubbel nummer.

De redactie.

(vervolg van p. 1)

Wat u misschien zal opvallen is dat Antwerpen niet langer de enige stad met een officiële avondcursus Esperanto in Vlaanderen is. Begin september start er een cursus in het Provinciaal Instituut voor Technisch Onderwijs (Ghilainstraat 1) te Tienen. Toch heeft Antwerpen – voorlopig – nog een beentje voor, voor mensen die al Esperanto geleerd hebben, hetzij door zelfstudie, hetzij op een andere plaats. Immers daar kan je, met een getuigschrift van een andere cursus of mits een toelatingsproef, meteen in het tweede of derde jaar binnenstappen. Je hoeft dan geen tijd te verliezen in een jaar waar je nog maar eens de basiskennis te verwerken krijgt, maar kan dadelijk aan de verdere uitdieping beginnen en je taalkennis op een hoger niveau brengen. Dat is vooral belangrijk voor leerkrachten die vlug een diploma willen behalen. En nieuwe leerkrachten hebben we nodig. Nu de weg gevonden is, is het best mogelijk dat er volgend jaar nog andere officiële cursussen van start gaan. Maar daarvoor is de toelating van hogerhand alleen niet voldoende. Er moeten ook lesgevers zijn, en daaraan is er nog altijd een gebrek. Voor mensen met een pedagogische vorming en diploma (van om het even welk vak) zit hier nog een mogelijkheid. Zij zouden zelf avondles Esperanto kunnen geven, op voorwaarde dat zij zelf een officiële cursus hebben gevolgd.
Nog een belangrijke nieuwigheid: vanaf oktober start ook de Vrije Universiteit van Brussel met een Esperantocursus. Er is dus voor elk wat wils. Begin er meteen aan!

Veel is niet genoeg

* Op het nieuwe Belgische paspoort dat ons weldra zal komen teisteren zullen maar liefst vier talen voorkomen. De landsnaam zal in de drie officiële talen van ons gezegende landje op de identiteitskaart verschijnen plus nog eens in het Engels. Alle andere gegevens zullen vermeld zijn in de taal van de regio en in het Engels.

* Dat België drie officiële talen heeft, wist ook de paus voor hij naar hier kwam. Duits, Frans en Nederlands (speciaal geleerd voor de gelegenheid) volstonden nochtans niet. Immers, na afloop van het bezoek beklaagde een pater dominikaan zich erover dat de paus, hoewel hij wel iets over de gastarbeiders gezegd had, dat niet in het Italiaans of Arabisch had gedaan (kwestie van meer indruk te maken). Een taaltje meer of minder, da's toch geen moeite.

* Althans niet voor Powell Janulus. Die zal eerlang in het Guinness-recordboek prijken als de nieuwe talenknobbelkampioen. Hij beheerst niet minder dan 42 talen, ruim 14 meer dan de vorige recordhouder.

* Toch blijft het de vraag of hij lang op die positie stand zal kunnen houden. Wetenschappers hebben immers uitgemaakt dat er op de wereld zo'n 3 000 talen gesproken worden en dat er daarnaast nog eens een 12 000 dialecten bestaan. Ramingen die trouwens voor herziening vatbaar blijven, omdat er nog vele onbekende talen zijn o.a. in Noord- en Zuid-Amerika en in Afrika. Wie dus zin heeft om Janulus naar de kroon te steken heeft nog keuze te over. Goede moed!

Zwart Engels

Er is Engels en Engels, dat weten we al lang. Niet alleen is er duidelijk een groeiend verschil tussen het Brits en het Amerikaans Engels, ook het Engels van de Afrikaanse staten wijkt van de Britse standaard af.
In de Verenigde Staten ontwikkelen zich echter ook twee duidelijk verschillende soorten Engels. Het Engels van de blanken en dat van de zwarten. Dat constateerden onderzoekers aan de Universiteit van Philadelphia. De oorzaak van dat uiteengroeien ligt volgens de onderzoekers bij het sociaal uiteengroeien van beide bevolkingsgroepen. Uit onderzoek blijkt immers dat, ondanks de officiële rassengelijkheid, er zich een groeiende rassenscheiding voordoet (minder gemengde wijken, steeds verder wegzakken van de zwarte bevolking in de lagere sociale klassen,...). Het resultaat van die rassenscheiding is logischer wijze een uiteengroeien van de taal. Om dat tegen te gaan pleiten de onderzoekers voor *"een vroeg vriendschappelijk contact tussen blanke en zwarte kinderen; een werkelijke integratie op de scholen, die de taalkundige eenheid moet aanmoedigen."*

Inuvialuit

Dat er in de wereld heel wat talen bedreigd zijn, is alom bekend. Meestal denkt men in dat verband aan – vaak nog niet beschreven – Afrikaanse talen of aan de indianentalen van Noord-Amerika. Ook de in het uiterste noorden voorkomende Eskimo-talen behoren tot deze groep.
Door de steeds verderdoordringende beschaving en de daarmee gepaard gaande opgang van het Engels in die streken, gebruiken steeds minder en minder Eskimo's hun moedertaal. Nochtans is die bijzonder geschikt en genuanceerd om hun levensomstandigheden en hun leefwereld te verwoorden. Zo hebben zij bijvoorbeeld een dozijn woorden om de verschillende soorten sneeuw aan te duiden, of kunnen zij door verschillende woorden te gebruiken precies aanduiden welk wild zij op jacht in het vizier willen krijgen. Voor jagen op kariboes of jagen op zeehonden zijn er dus twee verschillende woorden. Dat familierelaties in het leven van de Eskimo's een grote rol spelen, mag blijken uit de uiterst nauwkeurige manier waarop ze worden aangeduid: voor de zwager (getrouwd met de oudere zus van mijn vrouw) of de zwager (getrouwd met de jongere zus van mijn vrouw) zijn er verschillende woorden.
Om nu de achteruitgang en de teleurgang van de Eskimotalen tegen te gaan, heeft de Canadese regering besloten een project te starten om de Eskimo's hun eigen taal te leren: *Project Inuvialuit*. Hoewel het maar een drieduizendtal mensen in zes dorpen betreft zal het project waarschijnlijk enkele miljoenen dollars kosten, en of de taal erdoor gered kan worden zal de toekomst moeten uitwijzen. Maar omdat taal ook cultuur is, is het het proberen waard.

Najbare

En Münster/Vestfalio, Okcidenta Germanio, okazos de 1a-3a de novembro la "Vestfalia Aŭtuno", kultura semajnfino kun respektiva programo. Al la regiona kunveno plejkore estas invitataj ĉieaj Esperantistoj, precipe *translimaj* regionanoj! Interesatoj skribu al: *Ges-roj Brandenburg, Brinker Damm 24, D-4404 Telgte.*

Ik kan nu gewoon met iemand in China praten!

Esperantisten zijn gewoonlijk vrij enthousiast over *hun* taal. Dat kan men bijvoorbeeld zeer goed merken, wanneer mensen na jaren nog eens deelnemen aan een wereldcongres en dan laaiend van geestdrift en vol energie ervan terugkeren. Datzelfde enthousiasme kan men echter ook bij jeugdige esperantisten waarnemen. Een mooi voorbeeld daarvan is de veertienjarige Wilma Fluks uit Zuidbroek. Die heeft zich vol jeugdige ijver aan de studie van het Esperanto gezet en is erin geslaagd nog voor haar vijftiende verjaardag te slagen voor het examen Esperanto in Utrecht. Extra motivatie was natuurlijk de penning die zij in de wacht zou slepen als ze erin zou slagen het diploma vóór haar vijftiende te halen. En dat is haar gelukt.
Maar niet alleen slagen voor het examen is belangrijk. Zij maakte ook onrechtstreeks goede propaganda voor het Esperanto dank zij het krante-artikel dat de Winschoter Courant op 17 juni 1985 aan haar besteedde. Daarin vertelt zij met enthoesiasme over haar studie en ook over de vele mogelijkheden tot internationale communicatie (zelfs tot in China toe) die door het Esperanto voor haar opengingen.
Voor heel wat jongeren een echt... schoolvoorbeeld.

9a Internacia Esperantista Pilgrimado al la Virgulino de la Malriĉuloj en Banneux

Tiu jara pilgrimado okazos dimanĉe la 8an de septembro 1985 ekde la 9a ĝis la 17.30a. La temo, enkondukita de patro Louis Bourdon o.p., estas ĉi-jare: "Frata karitato, fundamento de paco."
Post la eŭkaristia kuncelebrado en Esperanto, esperanta partopreno en la publikaj preĝoj por la malsanuloj.
Ebleco iri survoje tra Bruselo, halti kaj loĝi tie ekde vendredo vespere. Informu ĉe Barbara, ☎ 02/218 21 89.
Por pluaj informoj, turnu vin ĉe: Pastro Muller, 207 rue F. Lefebvre 44, 4420 Rocourt, aŭ Raymond Lecat, 123 av. Gen. Eisenhower, 1030 Bruselo.

GROEPSLEVEN EN INFORMATIEADRESSEN

Teksten voor het volgende nummer van Esperanto-Panorama moeten op de redactie toekomen vóór 1 oktober. De publikatie gebeurt gratis. Voor adverteerders zie onze tarieven op blz. 2.

AALST

Esperantogroep "La Pioniro" ☆

Inlichtingen: de heer E. D'Hondt, Wilgstraat 25A, 9440 Erembodegem, ☎ (053) 77.44.97.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek, Kattestraat 31 (2de verdieping).

ALKMAAR

NEA-Sekcio

Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.

Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

Degelijk informatie over Esperanto?

De Vlaamse Esperantobond biedt u vijf brochures aan:

- Claude Piron, *Esperanto, een Europese of een Aziatische taal?*, 1979, 36p.
- Edward Symoens, *De sociologische, pedagogische en kulturele waarde van het Esperanto*, 1984, 48p.
- Helmar Frank, *De propedeutische waarde van de Internationale Taal Esperanto*, 1984, 16p.
- Claude Piron, *Esperanto, je vraagt maar*, 1985, 24p.
- Paul Peeraerts (red.), *Esperanto vandaag*

Prijs per brochure 100fr. (ledenprijs 89fr.) + verzendingskosten. Vermindering voor grote hoeveelheden. Verkrijgbaar bij de Vlaamse Esperantobond en bij alle goede boekhandels.

ALMELO

NEA-Sekcio

Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.

Bijeenkomsten: de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité

Bijeenkomsten: AKKE-konversatie-bijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna 1 verdieping hoger.

Inlichtingen: J.A. Hardeveld, ☎ (075) 28.70.18.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo", v.z.w. ☆

Inlichtingen: ☎ (03) 234.34.00 ○ (kantooruren) of 440.30.92 ('s avonds).

Bijeenkomsten: hebben plaats in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140 (1ste verdieping), 2000 Antwerpen, elke vrijdagavond om 20 u. Het clublokaal is open vanaf 18 u.

Programma:

- 6 sept.: INTERNATIONALE AVOND: "Dumil kilometrojn tra Islando", spreekbeurt door de heer Lucien Giloteaux (Frankrijk).
- 13 sept.: „Improvizado" – de heer Jan Bovendeerd zet ons op weg om prettige situaties uit te beelden.
- 20 sept.: „Interrelaj aventuroj" – voordracht door mejuffer Ilse Jacques.
- 27 sept.: INTERNATIONALE AVOND: "Skizo de Esperanto-personeco", door de heer Tyburcjusz Tyblewski uit Polen.
- 4 okt.: „Symphonie Phantastique de Berlioz" – voordracht met muziek door de heer Ivo Durwael.
- 11 okt.: INTERNATIONALE AVOND: – „Ventmueliloj", – spreekbeurt door de heer Jacobus K. Hammer uit Nederland.
- 18 okt.: „Kabaredo Klajogajul" – door de heer Jan Bovendeerd m.m.v. mevrouw Clara Claes.

- 25 okt.: „Kalmthoûta Erikejo" – met dia's en „Enigma rakonto H.F." – door de heer Rik de Roover.
- 1 nov.: geen vergadering.

Vlaamse Esperantobond
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, ☎ (03) 234.34.00 ☊
Kantooruren: Van 9.00 tot 12.30 en van 13.30 tot 17.00 u.

BERINGEN

Beringse Esperantogroep ☆
Inlichtingen: De hr. Beckers, Rozenlaan 5, bus 1, 3950 Beringen. ☎ (011) 42 10 78.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag aan de Rozenlaan 5.

BEVERWIJK

Esperanto-grupo
Bijeenkomsten: dinsdagavond eens per maand, t.h.v. mevr. N. Reinders, Zwaansmeerstraat 48, 1946 AE Beverwijk, ☎ (02510) 31079. De groep is onafhankelijk.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep ☆
Inlichtingen: De heer Marmenout, Helm weg 7, 8300 Knokke-Heist 1, ☎ (050 60 55 35.

BODEGRAVEN

Stichting Esperanto bij het Onderwijs
Inlichtingen: Hollandshof 70, ☎ (01726) 12141

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco" ☆
Inlichtingen: De hr. F. Roose, St.-Claradreef 59, 8000 Brugge, ☎ (050) 33 19 81.
Bijeenkomsten: hebben plaats in „Hof van Watervliet", Oude Burg 4, 8000 Brugge.

- 12 sept.: estrarkunsido
- 26 sept.: ideo-interŝanĝo pri „edukado"
- 10 okt.: La kriterioj pri internacieco de artefaritaj lingvoj (laŭ tezo de prof. Janton).
- 24 okt.: ideo-interŝanĝo pri „arto"

- 14 nov.: prelego-diapozitivoj: „Du Loire-kasteloj".
- 28 nov.: ludoj en kaj pri Esperanto.
- 12 dec.: „Quiz" prezentata de A. Dumarey.

Rimarko: ĉiu kunveno komenciĝas je la 20a horo kaj daŭras ĝis la 22a h. Unu horo estas dediĉita al la ĉeftemo, alia horo al komunikoj, rimarkoj plej diversaj.
Unu dimanĉon matene (dato ankoraŭ fiksota) ni organizos, duan fojon, kunvenon por tiuj kiuj antaŭ tre multaj jaroj estis aktivaj gemembroj de nia grupo. Tio, laŭ deziro esprimita de multaj, kiuj, la unuan fojon, ne povis ĉeesti.

Bruĝa Grupo Esperantista – Reĝa Societo ☆

Inlichtingen: R. Rotsaert, Visspaanstraat 97, 8000 Brugge, ☎ (050) 33.00.04.
Jeugdverantwoordelijke: André Ruysschaert, Ganzestraat 89, 8000 Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep
Inlichtingen: De heer Marc Demonty, Missionarissenlaan 39, b 5, 1080 Brussel, ☎ (02) 520.19.44
Bijeenkomsten: Iedere dinsdag van 18.15 tot 19.45 u.

Belga Esperantista Fervojista Asocio
Inlichtingen: de hr. de Sutter, Pijnbomenweg 4, 1180 Brussel.

Europees Esperantocentrum
Inlichtingen: Montoyerstraat 37, b 24, 1040 Brussel, ☎ (02) 513.59.95 (antwoordapparaat).

DEN HAAG

NEA-Sekcio
Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, ☎ (070) 24.39.23.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.

TANEF (Naturamikoj-esperantistoj)
Inlichtingen: De hr. G. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, ☎ (070) 66.65.47.

DEVENTER

NEA-Sekcio
Inlichtingen: J.S. Douma, Rembrandtkade 177, 7412 HL Deventer, ☎ (05700) 18304.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag.

DEURNE

Arbeidersesperantisten
Inlichtingen: J. Bonte, Ruggeveldlaan 635, b 2, 2100 Deurne, ☎ (03) 324 00 11.
Bijeenkomsten: de 3de dinsdag om 20 u., kasteel «Bisschoppenhof», Spanhovenstraat.

DIEMEN

Internacia Amikeco
Inlichtingen: F.L.E., Vlasdonk 1, 1112 JD Diemen ☎ (020) 909094.

EDEGEM

Inlichtingen: de heer Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, ☎ (03) 440.30.92.

EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven
Inlichtingen: de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, ☎ (040) 11.41.62.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag om 20 uur in Aktiviteiten-Centrum „Henriette Roelants", Corn. Dankertstraat 2.

GENT

Genta Esperanto-Grupo „La Progreso" ☆
Inlichtingen: Katja en Arpad Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9219 Gentbrugge, ☎ (091) 30.16.77.
Bijeenkomsten: iedere maand bestuursvergadering (datum wordt onderling overeengekomen) en iedere 4de vrijdag in de A.S.L.K., ingang Korte Meer, te Gent.
Dit jaar, beginnend nu in september, wordt in Gent opnieuw een avondcursus Esperanto georganiseerd. Geïnteresseerden kunnen zich bekend maken op bovenstaand adres en ontvangen dan gratis en vrijblijvend alle nuttige informatie.

GRONINGEN

NEA-Sekcio
Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46.
Bijeenkomsten: in het Wijkgebouw Helperkerk, Waldeck Pyrmontplein 13, ☎ (050) 26.00.49.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)
Inlichtingen: Coranthijnestraat 69, 9715 RG Groningen, ☎ (050) 77.59.54.

HAARLEM/HEEMSTEDE

NEA-Sekcio „Komprenado faras pacon"
Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 28.46.02.

HASSELT

Esperanto Hasselt ☆
Inlichtingen: De hr. Marcel Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt. ☎ (011) 25 34 67.

Bijeenkomsten: In het Cultureel Centrum, Kunstlaan 5.

- 7/8 sept.: deelname met informatiestand aan Info-beurs van de Culturele Raad van Hasselt. Doorlopend geopend van 10.00 tot 20.00 uur. Gratis toegang. Plaats: Cultureel Centrum.
- 9 sept.: Algemene vergadering.
- 23 sept.: Nabeschouwingen over het Wereldcongres in Augsburg. (Waarschijnlijk zullen we reeds een diareeks over het congres kunnen vertonen.)
- 7 okt.: Taalstudie (Gemeenschappelijk trachten we een Nederlandse tekst in het Esperanto te vertalen).
- 21 okt.: Korte voordrachten door excursisten over vrije onderwerpen.

Bij de aanvang van het nieuwe seizoen is het misschien goed om even in herinnering te brengen dat al onze vergaderingen, tenzij anders vermeld, plaats hebben in het Cultureel Centrum te Hasselt, Kunstlaan 5, in lokaal 8 telkens van 20.00 tot 22.00 uur.

Onze nieuwe cursus Esperanto voor beginners zal dit keer bestaan uit twee delen:

a. een reeks van tien lessen die zoals voorgaande keren de grammatica van het Esperanto zal behandelen evenals het aanbrengen van een basiswoordenschat. Deze tien lesse vinden plaats in het Cultureel Centrum telkens op **donderdagavond** van **19.30 tot 22.00 uur.**
   Data: 3, 10, 17, 24, 31 oktober, 7, 14, 21, 28 november, 5 december.
   Prijs: 1000 fr. alle cursusmateriaal inbegrepen (handboek, woordenboekje, enz...).

b) (op algemene aanvraag) een tweede reeks van tien lessen wordt speciaal gewijd aan de conversatie. Om deze cursus te volgen is het nodig dat men reeds enige noties van de Esperanto-grammatica bezit. Deze cursus is dan ook twee weken verschoven t.o.v. de eerste, teneinde de cursisten voor te bereiden op de conversatie. Deze lessen vinden eveneens plaats in het Cultureel Centrum maar dan op **woensdagavond** van **19.30 tot 22.00 uur.**
   Data: 16, 23, 30 oktober, 6, 13, 20,27 november, 4, 11, 18 december.
   Prijs: 1000 fr. met inbegrip van alle cursusmateriaal.

BELANGRIJK

Degene die beide reeksen gelijktijdig volgt, betaalt slechts 1600 fr. in plaats van 2000 fr.

Oproep aan onze leden

Bezoek onze stand (nummer 28, gelijkvloers, links in de hoek) tijdens de Culturele Info-beurs van Hasselt. Aan deze beurs verlenen 139 culturele verenigingen hun medewerking. Wij stellen uw aanwezigheid ten zeerste op prijs.

Om het ons mogelijk te maken onze vereniging zo goed mogelijk ten dienste te stellen van de leden, is het van het allergrootste belang dat U allen aktief meewerkt. Daarom, begin met het „aktief" bijwonen van onze algemene vergadering. Breng uw commentaar en uw suggesties naar voor.

Agenda: 1. Jaaroverzicht
2. Kasverslag
3. Vooruitzichten, eventuele voorstellen van leden
4. Bestuursverkiezingen
5. Aangenaam samenzijn

HILVERSUM

NEA-Sekcio „Dreves Uiterdijk"

Inlichtingen: Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320

FLE-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. M.Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.

KALMTHOUT

La Erikejo ☆

Inlichtingen: Mevr. Huybrechts, Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, ☎ (03) 666.99.88.

Bijeenkomsten: elke *derde* (niet meer de *laatste*) donderdag in het parochiecentrum van Heide.

- Je la **tria ĵaŭdo de septembro** (la 19a): en nia kutima kunvenejo (paroĥa centro de Heide) je la kutima horo (la 20a) nia kutima renkontiĝo, dum kiu s-ro E. Symoens rakontas pri la 70a Universala Kongreso en Aŭgsburgo kaj diversaj aranĝoj tiurilataj.

Ni esperas ke vi ĉiuj aktive partoprenos en ĉiuj niaj aranĝoj.

KAPELLE

Zelanda Esperanto-Grupo

Inlichtingen: Sally en Dies Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, ☎ (01102) 1563.

Bij afwezigheid: Rie en Kees Dentz, Karel Doormanplein 21, 4335 GC Middelburg, ☎ (01180) 14834

Programma:

- 12 sept.: „Vakantiebelevenissen" – bij Sophie Mensen, Van Kleffenslaan 12, Middelburg. Aanvang 19.30 u.
- 11 okt.: „Literatura Vespero" – Bij Sally en Dies Krombeen op bovenstaand adres. Aanvang 19.30 u.
- 15 nov.: „Sri lanka" – lezing met dia's door mevrouw E. Vuurmans uit Utrecht bij Rie en Kees Dentz op bovenstaand adres. Aanvang 19.30 u.

KORTRIJK

La Konkordo ☆

Inlichtingen: De hr. van Biervliet, Oudenaardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, ☎ (056) 22.00.11.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, Jeugdherberg.

LEEUWARDEN

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdyk 18, 9084 AE Goutum. ☎ (058) 88.28.10.

Bijeenkomsten: donderdag om de 14 dagen om 15.00 uur in het Doopsgezind Centrum, Ruiterkwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN

Esperanto 2000 ☆

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

Bijeenkomsten: De tweede woensdag van de maand in het Nieuw conservatorium, Koning Albertlaan 52, Leuven.

Cursussen: Iedere woensdag van 9 jan.

tot 13 februari van 19.30 tot 21.30 u. (voor beginnelingen).
De 2de, 3de en 5de woensdag van de maand cursus voor gevorderden.

LIMBURG
Esperanto Limburg ☆
Inlichtingen: Justus Lipsiuslaan 26, 3500 Hasselt, (011) 22.74.23.

MECHELEN
Mechelse Esperantogroep ☆
Inlichtingen: de heer R. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St.-Kathelijne-Waver, ☎ (015) 31 17 90.
Cursussen: Donderdag van 20 tot 22 u. in „'t Sentroem", Oude Brusselsestraat 28, Mechelen.

MORTSEL
Esperantogroep Mortsel ☆
Inlichtingen: Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.06 of Sint-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.24.
Bijeenkomsten: iedere zondag om 10.30 u. in het Hof van Rieth, Molenlei 68.

NIJMEGEN
Esperanto-Klubo Zamenhof
Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. op het vermelde adres.

ROTTERDAM

Esperanto-Grupo Merkurio

Inlichtingen: de heer R. Moerbeek, ☎ (010) 36.15.39

Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag om 20 u., Rotterdam, Aristotelesstraat 200.

FLE-Afdeling 2

Inlichtingen: Mevr. J. Quispel, Maarland 4, 3075 JV Rotterdam, ☎ (010) 19.82.01.

Bijeenkomsten: iedere donderdag, Brabantsestraat 12. Eventueel telefoneren tussen 20 en 22 u.

SAT-Rondo

Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackestraat 12 A, 3035 GJ Rotterdam, ☎ (010) 66.30.73.

ST.-NIKLAAS

Esperantogroep St.-Niklaas ☆

Inlichtingen: de hr. Leo Corijnen, Weynstraat 1, 2700 St.-Niklaas, ☎ (03) 776.33.88 of de hr. Gerard Baeyens, ☎ (03) 772.57.42.

TIENEN

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

In september 1985 begint voor de eerste maal een officiële Esperanto-cursus in Tienen, op 20 kilometer van Leuven. Deze wordt ingericht door Dr. P. Kempeneers in het "Provinciaal Instituut voor Technisch Onderwijs" en zal duren tot mei 1986, telkens 2 maal 2 uren per week. Indien er voldoende belangstelling is, zal dit worden herhaald in de volgende jaren. Aangezien deze cursus plaats grijpt in het kader van "Onderwijs voor sociale promotie", zijn werknemers gerechtigd het aantal studie-uren of een gedeelte daarvan af te trekken van hun verplichte werkuren. De cursisten krijgen tevens een officieel diploma. Nadere inlichtingen hierover zijn te verkrijgen bij de heer P. Kempeneers zelf: PITO, Grote Markt 3, 3300 Tienen.

TILBURG

Esperanto Tilburg

Inlichtingen: de heer H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (013) 68.04.73.

TURNHOUT

Inlichtingen: de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.

UTRECHT

Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.

Op zaterdag 5 oktober 1985 is er in Utrecht een studiedag onder auspiciën van de Nederlandse Vereniging van Esperanto Onderwijzers. Deze dag is toegankelijk voor beginners, geïnteresseerden en voor iedereen, die zich voorbereidt op een examen. Opgaven voor 21 september 1985 door overmaking van ƒ7,50 op gironummer 2315416 van de penningmeester van N.G.G.E. van Kleffenslaan 12, 4334 HJ Middelburg. Nadere inlichtingen bij D. Luesken-Burger, ☎ (5780) 20402.

WILRIJK

Esperantogroep Wilrijk ☆

Inlichtingen: de hr. Roger de Schepper, Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (03) 827.24.05

WIJLRE

Esperantogroep Marnolando

Inlichtingen: Tienbundersweg 38, 6321 CR Wijlre, ☎ (04450) 1248.

Bijeenkomsten: zaterdags middags.

ZAANSTREEK

Esperanto-Centrum

Inlichtingen: postbus 433, 1500 EK Zaandam, ☎ (075) 16.69.31.

De groepen aangeduid met een ☆ zijn aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond. Het lidmaatschap bedraagt er 200 fr. per persoon en geeft recht op een gratis abonnement op *Esperanto-Panorama*. Het lidmaatschapsgeld kan worden betaald aan de groep of rechtstreeks op rek. 402-5510531-55 van de Vlaamse Esperantobond.

Tolken kosten EG miljoenen
In 1984 gaf de EG voor zijn tolken in totaal 86 miljoen gulden uit. Na toetreding van Spanje en Portugal zullen die kosten oplopen tot 112 miljoen gulden per jaar. Staatssecretaris Van Eekelen (Buitenlandse Zaken) antwoordt dat op schriftelijke vragen van een Tweede-Kamerlid. Nieuwe voorstellen om de vertaalkosten te beperken zal Van Eekelen niet ventileren.
(De Gooi, 11 april 1985)

Verenigde Staten starten strijd tegen analfabetisme
In de USA is een grote campagne tegen het analfabetisme gestart. Officieel zijn er daar 27 miljoen analfabeten, meer dan 10 % van de bevolking!
De campagne wordt gevoerd door een groot aantal organisaties onder leiding van de Raad voor Alfabetisering, en moet de komende weken uitmonden in een groots opgezette actie in 25 steden. Mensen van 55 jaar en ouder, zullen leeftijdsgenoten leren lezen en schrijven. Bij die leeftijdscategorie zijn de meeste analfabeten.
Tegelijk met de alfabetiseringscampagne gaat een actie van het Ministerie van Onderwijs van start, waarbij kinderen worden gestimuleerd meer te gaan lezen, en minder naar de televisie te kijken. Een studie heeft uitgewezen dat het Amerikaanse kind gemiddeld 4 *minuten* per dag leest maar gemiddeld 2 *uur* per dag naar de televisie kijkt.
Volgens officiële cijfers zijn er naast de 27 miljoen analfabeten in de Verenigde Staten ook nog eens 46 miljoen mensen die wel kunnen lezen, maar die bijna nooit een boek of krant ter hand nemen.
(De Morgen, 15 juni 1985)

Zuurstof voor Bantoe-cultuur
De Bantoevolkeren willen hun cultuur, die in Afrika destijds een grote bloei kende, nieuw leven inblazen. Tijdens de kolonisatieperiode geraakte die hopeloos in verval, met het gevolg dat de officiële talen van de Afrikaanse landen nu meestal Engels, Frans, Spaans of Portugees zijn. Daarbij wordt vergeten, dat in de onderste helft van Afrika zowat 500 Bantoe-talen worden gesproken, waarvan het Swahili en het Lingala de belangrijkste zijn. Die talen verschillen erg van elkaar, maar hebben eigenaardig genoeg voor "mens" alle hetzelfde woord.
Het Internationaal Centrum voor de Bantoe-beschavingen (CICIBA), dat tien Bantoe-landen groepeert met zetel te Libreville (Gabon), heeft tot taak de Bantoes opnieuw bewust te maken van hun culturele identiteit en dit op het vlak van informatie, onderwijs, geschiedenis, traditionele kunst en communicatie. De Gabonese minister van cultuur, Emile Mbot, kwam zopas te Brussel bij de EEG aankloppen om in het kader van het Lomé-akkoord steun te vragen voor een aantal projecten, alles samen voor 500 miljoen fr. gespreid over vijf jaar.
(Het Laatste Nieuws, 7-6-85)

Olympiade voor kleine volken in Friesland
Er bestaan op dit moment vergevorderde plannen om in september van dit jaar alternatieve olympische spelen te organiseren voor minderheden in Europa.
Volgens Lykele Jansma, woordvoerder van het organizerend komitee, zullen de spelen plaatsvinden van 23 tot 28 september. Sportlui uit o.m. Wales, Vlaanderen, Catalonië, Friesland, Schotland en Frans en Spaans Baskenland hebben hun deelneming al toegezegd. De organizatoren hebben evenwel goede hoop dat nog een tiental andere volkeren zich bij de spelen zullen aansluiten. Op het programma prijken voetbal, volleybal, zeilen, touwtrekken en atletiek. Om het karakter van deze spelen te benadrukken, met name uitwisseling tussen nationale en kulturele Europese minderheden, is een dag ingeruimd voor folklore. Zo krijgen de sportlui ook de kans om hun eigen specifieke sporten te beoefenen. De Spelen zullen staan in het teken van de „Upstalbaam" de boom die ooit in Aurich stond en waaronder de oude Friezen hun konflikten bijlegden. Het embleem van de spelen bestaat dan ook uit een gestileerde Upstalbaam, met vijf bladeren in navolging van de vijf olympische ringen.
(Het Nieuwsblad, 15-6-85)

UITGEPERST

Vlaams Komitee Brussel over taaltoestanden in bioskopen

Naar aanleiding van de reportage in het BRT-radioprogramma *Het Kraaienest* inzake de taaltoestanden in de Brusselse bioskopen, hebben het Vlaams Komitee voor Brussel (VKB) en de Werkgroep van het Algemeen Nederlands Verbond (ANV) aan de bioskoopdirektie te Brussel een verzoekbrief geschreven. Vlaamse bezoekers, aldus VKB en ANV, worden onheus bejegend wanneer ze een inlichting in het Nederlands vragen. Twee op drie personeelsleden van de aangesproken onthaaldiensten van de bioskopen kennen geen Nederlands.

Maar er is nog een hele reeks ander klachten:

1. de reklame-mededelingen van films, bij de toegang van de zaal, zijn vaak uitsluitend in het Frans;
2. tal van kassajuffrouwen vertikken het om maar één woord Nederlands te spreken;
3. veel van deze personeelsleden betonen, bij het aanwijzen van de plaatsen, dezelfde taalonvriendelijkheid;
4. programmaboekjes zijn bijna steeds ééntalig Frans;
5. bordjes "sortie, ascenseur, défense de fumer", kortom de aanduidingen voor de bezoekers, en noodzakelijke veiligheidsvoorschriften zijn vaak uitsluitend Frans;
6. de films hebben soms geen Nederlandstalige ondertitels;
7. reklamefilmpjes van adverterende firma's zijn steeds in het Frans, omdat de bioskoopexploitanten dit zo wensen.

GvA 8-9 juni 1985

TAK-protest tegen Engelstalige reklame

Het "Taalaktiekomitee" TAK is een aktie begonnen tegen een aantal sigarettenmerken, die op dit ogenblik in verschillende grote steden van het Vlaamse land uitsluitend in het Engels reklame voeren. Zo werden te Hasselt, Gent, Kortrijk, Aalst en Antwerpen tientallen grote reklameborden besmeurd met zwarte verf.

"TAK, aldus een mededeling, is vastbesloten het hierbij niet te laten". In een brief aan het Antwerpse kollege van burgemeester en schepenen vraagt de aktiegroep dringend op te treden tegen deze "reklame-cowboys", die de meest elementaire eerbied voor de Nederlandse taal "aan hun spreekwoordelijke laars lappen". Ook het komitee "Kortrijk Vlaamse Kultuurstad", dat zowat alle plaatselijke kulturele en strijdverenigingen groepeert, heeft reeds een protestschrijven aan de stedelijke overheid gericht.

Tak is van oordeel, dat de technische diensten van de betrokken steden de opdracht moeten krijgen de gewraakte borden aan te passen door de Engelse teksten met wit papier te overplakken.

In elk geval zo heet het nog, zal Tak zeer nauwlettend toekijken en "indien nodig het testament van de onlangs overleden Flor Grammens naar de letter toepassen tegen de groeiende verengelsing van onze omgeving".

GvA 22 april 1985

Taalracisme

Aan de Vlaamse Lions, Rotary, Marnix, Kiwanis, CLUB 51 en andere kringen in Brussel.

Na een samenkomst vorige week in het Hilton-hotel in Brussel, ging een 12-tal leden nog een glas drinken in de Waterlootaveerne aan de Louisapoort. Of beter: wilde er iets drinken. Er werd echter geweigerd hen te bedienen omdat ze Nederlandstalig waren.

De zaakvoerder zelf zei: "On ne sert pas aux Anglais". Nadat ze hem de opmerking maakten dat ze Vlamingen waren, herhaalde dat heerschap hetzelfde en bleef weigeren ze te bedienen. Als dit géén racisme is, begrijp ik het helemaal niet meer.

Enkele weken geleden werd er in Mechelen een proces gevoerd tegen een caféuitbater omdat hij weigerde een Marokkaan te bedienen. Ik hoop ten zeerste dat er op dat Waterloo-incident reactie komt in de pers, of zelfs een proces.

Dit is een enige gelegenheid om eens te laten zien wat de Vlaamse elite in de hoofdstad van Vlaanderen werkelijk waard is.

De Morgen, 20 juni 1985

Parels uit persmappen

Onder de titel "Een bom in onze gewoonteswereld" brengt een bedrijf uit Roeselare ons volgend bericht: "Een Belgische firma brengt een nieuw glas op de markt, dat zeker onze drinkgewoontes zal doen veranderen... want ijsblokjes, weet u wel, verwateren gelijdelijk de smaak van uw drank." Vandaar de uitvinding van het "koel glas dat vol eerbied is voor uw gekozen drank". Want de uitvinder van dat mirakuleuze glas "deed ooit ijsblokjes in zijn wisky: de volgende morgen lag hij te bed, vergeven door de blokjes waarvan het oorspronkelend water, normaal, was en niet gekookt".

Hij zwoer dan ook iets te zullen uitvinden om koel te kunnen drinken "zonder toevoer van die rot ijsblokjes". En hij vond een "koelhoudende vlooistof" waardoor het glas krijgt "een aanbevrozen wit aspekt", het is gemakkelijk te "handteren" en als de "vlooistof op de grond valt hoeft men niet te vrezen voor intoxicatie, zelfs niet in aanwezigheid van kinderen of huisdieren. Het brengt een optimale oplossing voor de zomerdrankjes in open lucht of voor onverwacht komende vrienden waarvoor u verveeld staat zonder voldoende ijsblokjes: enkele koelglazen in de diep zorgen voor een feilloze ontvangst. Bellen naar nr. tuuuuuut: daar bekomt u de naam van de dichtsbij gelegen aanwinstpunt.

En wat dacht u van deze bijdrage vanwege de heer P. "Mevrouw, mijnheer: oorspronkelijk, de pvba X vervaardigde klompen en sandalen, (...) sedert 1982 hebben wij de vervaardiging van textielartikelen S.D. weer ondernomen... en nemen de vrijheid u deze aflevering te zenden, het eerste seizoen was samengesteld uit 2 zomer modellen..."

Er is ook nog een fabrikant van schoonheidsmiddelen, die speciaal voor de eindejaarsfeesten een nieuwe compactdoos heeft "geschept" om onze "uitgangen" naar de schouwburg te veraangenamen.

GvA, 6 mei 1985

Amerikaanse zwarten ontwikkelen eigen versie van het Engels

Veel Amerikaanse taalkundigen en politici hebben altijd gedacht dat de taal van blanke en zwarte Amerikanen onder invloed van de massamedia en de burgerrechtenbeweging steeds meer zou gaan samenvallen. Uit een onderzoek van de universiteit van Pennsylvania blijkt nu echter, dat het Engels (Amerikaans) dat blanken en zwarten spreken steeds verder uit elkaar komt te liggen.

"Er is een nauw verband aan te wijzen tussen het gescheiden wonen van blank en zwart en de taalkundige scheiding", zo zeggen de onderzoekers naar aanleiding van hun studie in Philadelphia, de vierde stad van de VS, waar 38 % van de inwoners zwart is.

Ondanks het opheffen van de rassenscheiding op het werk en in openbare ruimten en de groei van een zwarte middenklasse, heeft het onderzoek uitgewezen dat het aantal gemengde woonwijken minder wordt. "Wat banen, huisvesting en opleiding betreft, gaat het de meerderheid van de zwarten steeds slechter", aldus het rapport. Dit heeft vooral invloed op het taalgebruik van jeugdige zwarten, die weinig of geen contact hebben met blanken. Uit het onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat de uitgang *-s* in de 3de persoon enkelvoud van de tegenwoordige tijd van het werkwoord, door veel zwarten gebruikt wordt om de verleden tijd aan te geven: *He runs and tells me* betekent dan ook "hij rende en vertelde het aan me". Dit komt neer op een nieuwe grammaticale regel in een levende, maar van het blank Engels afwijkende, vorm van de Engelse taal. Een ander voorbeeld is *a apple* in plaats van *an apple* en zo zijn er nog veel meer verschillen in intonatie, uitspraak en woordenschat aan te wijzen.

Hoewel het onderzoeksteam slechts voorzichtige conclusies wil trekken, wordt opgemerkt dat "het resultaat gezien kan worden als een signaal van een gevaarlijke neiging van onze maatschappij naar een permanente scheiding tussen blank en zwart." De taalkundigen pleiten daarom voor een vroeg en vriendschappelijk contact tussen blanke en zwarte kinderen — een werkelijke integratie op de scholen — die een taalkundige eenheid moet aanmoedigen.

(Het Binnenhof, 10-4-85)

Dorpsmentaliteit
Gaston Geens, de voorzitter van de Vlaamse regering, heeft zich, dunkt ons, wel wat vergaloppeerd, in zijn antwoord op een schriftelijke vraag van VU-kamerlid Valkeniers over het taalgebruik tijdens Flanders' Technology.
Valkeniers wou van Geens weten of deze het normaal vindt dat een bepaalde firma met uitsluitend in het Frans en het Engels gestelde folders uitpakte en suggereerde de deelnemende firma's in de toekomst te verplichten voor Nederlandstalige folders te zorgen.
Geens heeft hier nu op geantwoord dat Flanders' Technology een manifestatie van wereldformaat is en dat ook moet blijven. "De realizatie van deze doelstelling" aldus nog de Vlaamse eersteminister, "duldt geen enge bekrompenheid. Zij vergt integendeel de grootst mogelijke openheid op alle gebieden, ook op taalgebied als het om internationale manifestaties gaat. De Vlamingen hebben die openheid: zij zijn wereldburgers en geen dorpelingen.
Wij kunnen er nog ergens in komen dat Geens kribbig reageert als er kritiek wordt uitgeoefend op "zijn" beurs, maar hier slaat hij toch wel de bal mis. Zo al niet ten gronde (alhoewel...), dan toch zeker door de "teneur" van zijn antwoord. Het gaat inderdaad niet op iemand zonder meer een dorpsmentaliteit in de schoenen te schuiven omdat hij wat elementair respekt vraagt voor zijn taal.

GvA, 18 april 1985

Esperanto
Nederlandse genees- en heelkundigen hebben in de 17e eeuw toegang gekregen tot de geïsoleerde Japanse beschaving. Collega P.H. van Terwisga bouwt voort op deze traditie door een voorstel van professor Hideo Yagi te ondersteunen: "Het aannemen van een internationale taal is zeer noodzakelijk voor medici van de gehele wereld. Ik sluit mij graag aan bij dit initiatief. In onze 'global village' vormt het ontbreken van één wereldtaal een ernstige belemmering voor een goed functionerende samenleving. Het is niet misplaatst wanneer in de kringen van gezondheidszorg aan deze tekortkoming wordt gewerkt: veel praktische problemen zullen er op economische wijze mee worden opgelost. Het leren van Esperanto is een nuttig project:
– voor emeriti en gepensioneerden, indien zij op hun beurt de geestdrift aan jongere generaties overdragen;
– voor ouders die willen onderzoeken of het een zaak is die de belangstelling van schoolbestuur en oudervereniging verdient;
– voor jonge mensen die in hun vrije tijd een zaak willen dienen van wereldbelang."

(Medisch Contact, dec. 84)

Misverstand leidt tot celstraf
Onlangs werd een Nederlander door een snelrechter in Heraklion op het Griekse eiland Kreta veroordeeld tot ruim een half jaar gevangenisstraf wegens het stelen van een dienstauto van de Griekse luchtvaartmaatschappij.
De man meldde zich bij de balie van de maatschappij om zijn ticket te wijzigen. De baliebediende maakte hem met veel moeite duidelijk, dat hij zich naar het kantoor van de maatschappij in de stad moest begeven. Hoe daar te komen. "By car", begreep de man uit Eindhoven uit de woordenvloed en de armgebaren richting buitendeur. Daar stond inderdaad een personenwagen van de maatschappij gereed. Het sleuteltje zat al in het contact.
Erg lang duurde de rit niet, want de man werd na korte tijd door de politie klemgereden. Hij had volgens de politie de auto gestolen. Dat vond de rechter ook. Misverstand of niet; zes en een halve maand cel. Gelukkig maakte een broer van de man ongeveer 72 000 fr. aan de Griekse justitie over, waarna de man op vrije voeten kwam.

GvA, 27 juni 1985

Talen kosten geld
Het Spaans en het Portugees zullen binnenkort officiële Europese talen worden. De leiders van de EG zitten nu al met de schrik omdat de vertalingen jaarlijks twee derde van de bedrijfskosten uitmaken van de Europese instellingen.

(Topics, 5 juni 85)

Esperanto-Centrum Antwerpen
zoekt
in het kader van een DAC-project
een
BEDIENDE (m/v)
die aan de volgende voorwaarden voldoet:
-diploma lager middelbaar onderwijs
-momenteel werkloos en stempelgerechtigd
-kennis van Esperanto of bereidheid het zo vlug mogelijk te leren
-kennis van andere talen is niet vereist maar wel een voordeel
-zin om te werken

Naargelang van uw eigen interessesfeer en mogelijkheden voorzien wij voor u de volgende taken, waarvoor u door ons wordt opgeleid:
-tekenwerk
-montage en drukvoorbereiding
-fotowerk in donkere kamer
-proeflezen van zetwerk
-typwerk
-algemeen kantoorwerk

Wij bieden:
-contract van onbepaalde duur
-officieel salaris met alle wettelijke voordelen
-glijdende arbeidstijd (38 3/4 uur per week)
-prettige jonge werksfeer
-moderne kantoormachines

Interesseert u zich voor die betrekking? Stuur dan een sollicitatiebrief aan de Vlaamse Esperantobond, directie, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Resolutie van de Esperanto-beweging in Nederland
Van 19 t/m 21 april jl. heeft de Esperantobeweging in Nederland onder auspiciën van de Federatie van Esperanto-organisaties in Nederland (F.E.N.) te Driebergen een congres gehouden over het thema "Doel en uitwerking van het onderwijs van vreemde nationale talen". Op dit congres is een resolutie aangenomen die naar de media, waaronder de Nederlandse Omroep Stichting, en naar andere belanghebbenden is verzonden. In deze resolutie wordt ervoor gepleit in het Westeuropese televisieprogramma *"Olympus"* dat thans in voorbereiding is, de verschillende Westeuropese talen op gelijke voet te behandelen en in het kader van een op de toekomst gerichte cultuurpolitiek het gebruik van de internationale taal Esperanto te stimuleren.
De volledige tekst van de resolutie is verkrijgbaar bij het Esperanto Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW 's-Gravenhage, ☎ 070/55 66 77.

Aeronaŭtiko kaj Esperanto
Sabaton, la 28an de septembro 1985, okazos la jam tradicia *Trilanda Renkontiĝo* de precipe belgaj, nederlandaj kaj germanaj esperantistoj. Evidente, estas ege bonvenaj ankaŭ gastoj el ĉiuj aliaj landoj...
Ĉi-foje oni kunestos en *Stolberg,* apud Aachen (Akeno). La antaŭtagmezan programon oni realigos en «Bürgerhaus», Stolberg-Büsbach, Konrad-Adenauer-Str. 121:

9.00: akcepto de la partoprenantoj
9.30: laborkunsido
10.30: prelego de Wim Jansen, Nederlando, pri aeronaŭtiko kaj Esperanto-terminologio
12.00: komuna forveturo al la kradrostejo en Stolberg en Stolberg-Zweifall.

La tagmanĝo okazos je la 13a horo en «Grillhütte Solchbachtal» (kradrostejo). Posttagmeze la partoprenantoj ĝuos diversajn distraĵojn, kafon kaj kukon.
La partopreno (inkluzive manĝaĵojn kaj trinkaĵojn) kostos 25 gm. — Informas: Mercedes Moritz, Im Römerfeld 44, D-5180 Eschweiler.

Naar de Esperantocongressen voor 1 fr. per kilometer? Bel voor meer informatie naar onze reisdienst, tel. (053) 77 44 97.